

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสมุทรสงคราม
ข้อมูล ณ 30 มิถุนายน 2563

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 พื้นที่ทั้งหมด 275,331 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 211,063.22 ไร่ (76.66 % ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ปลูกข้าว 3,875.47 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น 121,653.17 ไร่ สวนผัก ไม้ดอกไม้ประดับ 3,969.63 ไร่ เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่น 81,564.95 ไร่ โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน 61,732.95 ไร่ และพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน 149,330.27 ไร่

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

1) ปริมาณน้ำภาพรวมจังหวัด 2,018.38 ล้าน ลบ.ม.

2) ปริมาณน้ำฝนสะสม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 1 มิถุนายน 2563 เฉลี่ย 97.0 มม.

3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก 4 ด้าน

- อุปโภคบริโภค 10.66 ลบ.ม.

- ระบบนิเวศน์ 1,865.60 ลบ.ม.

- เกษตรกรรม 131.99 ลบ.ม.

- อุตสาหกรรม 4.13 ลบ.ม.

4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม 82,147.45 ไร่ ประกอบด้วย ข้าว 3,958.75 ไร่ มะพร้าว 50,540 ไร่ สัตว์น้ำจืด 6,203.40 ไร่ กุ้งทะเล 20,885.30 ไร่

- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม 560 ไร่ ข้าว 30 ไร่ ต่าบลบางแค มะพร้าว 530 ไร่ ต่าบลบางจะเกร็ง 110 ไร่ และต่าบลสวนหลวง 420 ไร่ สำหรับต่าบลสวนหลวง ได้เสนอขอแก้ไขให้เป็นพื้นที่เหมาะสม

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) มีมูลค่า 21,881 ล้านบาท (ปี 2560) จำนวนประชากร 193,305 คน 71,306 ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร 18,787 ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตรกร 20,905 คน

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่

ชนิดสินค้า	เกษตรกร(ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณการผลิต(ตัน)
ข้าวนาปรัง	24	2,040	1,424
ข้าวนาปี	40	2,211	1,543
มะพร้าวอ่อน	1,036	7,889	19,158
มะพร้าวแก่	7,965	47,374	79,075
ส้มโอ	3,032	12,697	18,596
มะพร้าวตาล	1,778	12,964	181,217
ลิ้นจี่	1,903	5,394	1,417

1.5 สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ

1) ด้านปศุสัตว์

ชนิดสินค้า	เกษตรกร(ราย)	ปริมาณการผลิต (ตัว)
ไก่ไข่	494	33,444
ไก่เนื้อ	2	26
โคเนื้อ	76	1,070
สุกร	12	2,536
แพะ	21	422
เป็ดไข่	244	3,702

2) ด้านประมง

ชนิดสินค้า	จำนวนฟาร์ม	ปริมาณการผลิต (ตันต่อปี)
กุ้งทะเล	516	3,264
ปลาทะเล	104	1,976
หอยทะเล	755	6,388

1.6 สินค้าสำคัญของจังหวัด

1.6.1) สินค้าเด่น ได้แก่

1) น้ำตาลมะพร้าว และผลิตภัณฑ์มะพร้าว ลักษณะเด่น มะพร้าวตาลถือเป็นเอกลักษณ์สำคัญอย่างหนึ่งของจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ด้วยสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การเจริญเติบโตของมะพร้าวตาล ทำให้การทำน้ำตาลมะพร้าวกลายเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้แก่เกษตรกรและเป็นสินค้าที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นที่นิยมใช้ประกอบอาหารเพราะมีรสหอมหวานปนมัน (พื้นที่ปลูก 12,946 ไร่ ใน 3 อำเภอ 20 ตำบล ผลผลิต 16,567 กก./ไร่/ปี)

2) สินค้าประมงทะเล (กุ้ง ปลา หอย ปู ปลาหมึก) ลักษณะเด่น พื้นที่จังหวัดเป็นปากแม่น้ำที่มีเขตติดต่อชายฝั่งทะเล ยาวประมาณ 23 กิโลเมตร จังหวัดจึงมีสินค้าประมงที่สดและมีคุณภาพดีตามแหล่งน้ำ 3 ประเภท ประกอบด้วย การเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืด สัตว์น้ำที่สำคัญคือ ปลาสลิด ปลาตะกอม ปลานิล (พื้นที่อำเภออัมพวาและบางคนที จำนวน 1,456.96 ไร่ 1,456.96 ตัน) การเพาะเลี้ยงน้ำกร่อย ที่สำคัญ คือ ปลากระพงขาว กุ้งทะเล ปูทะเล (พื้นที่อำเภอเมือง ฯ จำนวน 32,065 ไร่ ปลาน้ำกร่อย 1,955.75 ตัน กุ้งทะเล 3,264.05 ตัน) และการเพาะเลี้ยงในน้ำทะเล สัตว์น้ำที่สำคัญ คือ หอยแครง หอยแมลงภู่ (พื้นที่อำเภอเมือง ฯ จำนวน 4,677 ไร่ ปริมาณผลการจับสัตว์น้ำจากเรือประมง ที่ขึ้นท่าที่จังหวัดสมุทรสงคราม ปี 2562 ปริมาณ 46,060 ตัน หอยทะเล 3,070.7 ตัน)

3) เกล็ดสมุทร มี 3 ชนิดสินค้า คือ เกล็ดที่มีคุณภาพดีที่สุด เม็ดเกล็ดมีขนาดใหญ่ ขาวใส ไม่มีตะกอนหรือดินติดอยู่ นิยมนำไปใช้บริโภคหรือประกอบอาหาร เกล็ดกลาง สีดำคล้ำเล็กน้อย อาจมีตะกอนปนอยู่บ้าง นิยมนำไปใช้บริโภคหรือประกอบอาหารลดอาการ และใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม เกล็ดดำหรือเศษเกล็ดหรือเกล็ดกันกอง เม็ดจะเล็ก มีสีออกขาวนวลปนน้ำตาล นิยมนำไปใช้เติมน้ำในบ่อเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา หรือปรับสภาพดินในสวนผลไม้ นอกจากนี้ ยังมีเกล็ดจืดซึ่งราคาจะสูงกว่าเกล็ดทะเล สามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมผลิตปูนปลาสเตอร์ ทำยาสีฟันชนิดผง และแป้งผัดหน้า เป็นต้น (พื้นที่ปลูกอำเภอเมือง ฯ ตำบลลาดใหญ่และตำบลบางแก้ว จำนวน 5,094 ไร่ ผลผลิต 4,660 กก./ไร่/ปี)

1.6.2) สินค้า GI ได้แก่

1) ส้มโอ ชื่อ ส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงคราม ลักษณะเด่น รสชาติที่อร่อย ผลค่อนข้างใหญ่ หนึ่งผลมี 12-14 กลีบ กิ่งใหญ่ เปียกกันแน่นสีขาวอมเหลือง รสหวานถึงอมเปรี้ยวเล็กน้อยมีน้ำมากแต่ไม่แฉะ มีเมล็ดเล็ก ส่วนใหญ่

เมล็ดลิบ (ไม่มีเมล็ด) เก็บได้นานเป็นเดือนหลังการเก็บเกี่ยว (พื้นที่ปลูกตำบลบางชันแตก ตำบลท้ายหาด อำเภอเมือง, อำเภออัมพวา ยกเว้นตำบลยี่สารและแพรกหนามแดง และอำเภอบางคนที จำนวน 11,515 ไร่ ผลผลิต 1,524.114 ตัน)

2) ลิ้นจี่ ชื่อ ลิ้นจี่คอมพิวเตอร์สงคราม ลักษณะเด่นลิ้นจี่พันธุ์คอมพิวเตอร์หรือหอมลำเจียก ผลรูปไข่หรือรูปหัวใจสีแดงสด มีกลิ่นหอมหวาน ลักษณะหนามตั้ง หนั่งตั้ง เนื้อเต่ง (พื้นที่ปลูก ตำบลบางชันแตก อำเภอเมือง, อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที ตำบลบางชันแตก อำเภอเมือง จำนวน 5,023 ไร่ ผลผลิต 300 ตัน)

3) พริก ชื่อ พริกบางช้าง ลักษณะเด่น พริกสดที่มีโคนผลใหญ่ ปลายเรียว เนื้อหนา ใสใหญ่ เมล็ดน้อย มีกลิ่นเฉพาะตัวผิวเรียบมัน ผลอ่อนสีเขียวเข้ม ผลแก่สีแดงจัด รสชาติไม่เผ็ดมาก และพริกแห้งจะมีลักษณะผิวสีแดงเข้มมันเงา (พื้นที่ปลูกอำเภออัมพวา อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม และอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ยังไม่มีเกษตรกรขึ้นทะเบียน GI)

1.7 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

- 1) บะหมี่-เกี๊ยวต้มยำทะเล (กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต ครั้วทะเลแม่กลอง แหล่งรับซื้อวัตถุดิบภายในจังหวัด)
- 2) เบญจรงค์ เครื่องเคลือบศิลาดล (กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตบ้านเบญจศิลาดล แหล่งรับซื้อวัตถุดิบภายในจังหวัด)
- 3) ปลาตูกุ้ง ปลาตูกุ้งเตี้ย ปลาตูกุ้งเดี่ยว (กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต เต็ม&ต้มปลาตูกุ้ง แม่กลอง (ปลาตูกุ้ง) แหล่งรับซื้อวัตถุดิบภายในจังหวัด)
- 4) อาหารทะเลแห้ง (กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต เจ้าหนูอาหารทะเลแห้ง แหล่งรับซื้อวัตถุดิบภายในจังหวัด)
- 5) กลัวยเบรกแตก (กลุ่ม วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านดาหลา แหล่งรับซื้อวัตถุดิบภายในจังหวัด)
- 6) น้ำปลาแท้ตราซีฟู้ด (กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต หจก.โรงน้ำปลาแสงไทย (เก่า) แหล่งรับซื้อวัตถุดิบภายในและภายนอกจังหวัด)
- 7) หัวโชน (กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตหัวโชนภูเตศวร แหล่งรับซื้อวัตถุดิบภายในจังหวัด)
- 8) ส้มโอขาวใหญ่ (กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตนายกิตติรัช ทับทิมทอง แหล่งรับซื้อวัตถุดิบภายในจังหวัด)
- 9) น้ำตาลมะพร้าว (กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตกลุ่มอาชีพสตรีคลองเขิน แหล่งรับซื้อวัตถุดิบภายในจังหวัด)
- 10) แชมพูใบขี้เหล็ก น้ำมันมะพร้าว (กลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนเรือนไม้หอม แหล่งรับซื้อวัตถุดิบภายในจังหวัด)

การสนับสนุนจากหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมเป็นคณะกรรมการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสมุทรสงคราม (นตผ.จังหวัด) ร่วมประชุมคัดเลือกและดำเนินการลงพื้นที่ร่วมกับจังหวัดสมุทรสงคราม สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามดำเนินโครงการส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ OTOP

1.8 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

ร่วมเป็นคณะกรรมการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดสมุทรสงคราม (นตผ.จังหวัด) ร่วมประชุมคัดเลือกและดำเนินการลงพื้นที่ร่วมกับจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 15 แห่ง การสนับสนุนจากหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมส่งเสริมการดำเนินงานด้านการเกษตร จำนวน 9 แห่ง ดังนี้

บ้านบางตะบูนหมู่ที่ 4 ตำบลลาดใหญ่ เป็นแหล่งทำนาเกลือ การแปรรูปเกลือเพื่อการบริโภคหรือเครื่องสำอาง

บ้านคลองโคน หมู่ที่ 2 ตำบลคลองโคน ทำประมงพื้นบ้าน อาหารทะเลแห้งสด แปรรูปจำหน่าย มีผลิตภัณฑ์ กะปิคลองโคน การเลี้ยงหอยแครง หอยแมลงภู่

บ้านดอนจั่น หมู่ 4 ตำบลบางชันแตก เป็นแหล่งเรียนรู้การทำน้ำตาลมะพร้าว

บ้านบางบ่อล่าง หมู่ที่ 10 ตำบลบางแก้ว เป็นประมงขนาดเล็ก เก็บหอยแครง แปรรูป ปู ปลา

บ้านคลองวัว หมู่ที่ 5 ตำบลเหมืองใหม่ เป็นแหล่งเรียนรู้มะพร้าวครบวงจร และแปลงใหญ่มะพร้าว แปลงใหญ่ชั้นโรง

บ้านลัดดาช่วย หมู่ที่ 3 ตำบลปลายโพธิ์ การเลี้ยงไส้เดือนเพื่อผลิตปุ๋ยมูลไส้เดือน การเลี้ยง กบ ปลา การทำเกษตรผสมผสาน การทำน้ำตาลมะพร้าว

บ้านคลองบางแค หมู่ที่ 4 ตำบลบางนางลี่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรประจำอำเภอ อัมพวา และแปลงใหญ่ส้มโอ

บ้านวัดแก้วเจริญบางวันทอง หมู่ที่ 10 ตำบลเหมืองใหม่ เป็นสวนส้มโอ เกษตรผสมผสาน และการเพาะเลี้ยง ชันโรงเพื่อผลิตเป็นน้ำผึ้งชันโรง

บ้านคลองตาจำ หมู่ที่ 5 ตำบลบางยี่รงค์ วิสาหกิจเกษตรสวนนอกผลิตน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น โลชั่นจาก น้ำมันมะพร้าว ฟาร์มไส้เดือนตาหวาน (YSF) ฐานการเรียนรู้การเลี้ยงไส้เดือน การทำน้ำหมักชีวภาพ

1.9 สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

1) จำนวนสหกรณ์ภาคการเกษตรในจังหวัดสมุทรสงคราม 10 สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ 7,712 ราย

จำนวนสหกรณ์นอกภาคการเกษตรในจังหวัดสมุทรสงคราม 14 สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ 23,378 ราย

จำนวนกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสงคราม 2 กลุ่ม สมาชิก 188 ราย

2) การจัดเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ในจังหวัด

เกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ ภาคการเกษตร	จำนวนสหกรณ์ นอกภาคการเกษตร
ดีเลิศ	3	7
ดีมาก	-	2
ดี	1	3
ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	5	2

หมายเหตุ สหกรณ์ไม่มีคุณสมบัติจัดเกณฑ์มาตรฐานสหกรณ์ 1 สหกรณ์

3) การจัดเกณฑ์มาตรฐานกลุ่มเกษตรกรในจังหวัด

เกณฑ์มาตรฐานกลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่มเกษตรกร
ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	1
ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	1

4) มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ ภาคการเกษตร จำนวน 109.26 บาท
นอกภาคเกษตร จำนวน 2,360.64 บาท

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

2.1 พื้นที่การทำเกษตรอินทรีย์ รวม 1 ไร่ เกษตรกร 1 ราย/แปลง รับรองแล้ว 1 ไร่ เกษตรกร 1 ราย/แปลง

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
1) ข้าว T1 (เตรียมความพร้อม)	-	-
ข้าว T2 (ปรับเปลี่ยน)		
รับรองแล้ว		
ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
2) พืช (แปลง)	-	-
ปรับเปลี่ยน	-	-
รับรองแล้ว	1	1
รวมทั้งสิ้น	1	1

2.2 การรับรอง GAP ด้านพืช และด้านข้าว เกษตรกรรวม 627 ราย/แปลง พื้นที่ 2,521.88 ไร่ ด้านประมง เกษตรกร 193 ราย พื้นที่ 6,162,768 ตารางเมตร และด้านปศุสัตว์ จำนวน 3 ฟาร์ม

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
1) พืช (แปลง)	622	2,442.88
2) ข้าว GAP (ราย)	5	79
3) ประมง	193	3,851.7
4) ปศุสัตว์	3	-

3. งบประมาณ ปี 2563 รวมทั้งสิ้น 37,135,543 บาท ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 แบ่งเป็น

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 35,563,693 บาท ผลการเบิกจ่าย 9,848,199 บาท คิดเป็นร้อยละ 28 จำแนกเป็น งบดำเนินงาน 12,768,693 บาท งบลงทุน 22,795,000 บาท

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช

2.1.1) โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน เป้าหมาย องค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน เข้าร่วมโครงการ 260 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์ เกษตร เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม ตลอดจนการดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กร เกษตรกรให้เข้มแข็งและยั่งยืน

2.1.2) โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน เป้าหมาย วิสาหกิจ ชุมชน 60 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ วิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำแผนพัฒนาการประกอบกิจการและดำเนินการตาม แผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการแปรรูปผลิตผลการเกษตรในพื้นที่

2.2) ด้านปศุสัตว์ : โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร เป้าหมาย ฝักระวัง ป้องกัน ควบคุม บำบัดโรคสัตว์ ผลสำเร็จที่สำคัญ ควบคุมการเกิดโรคระบาดในสัตว์

2.3) ด้านประมง :

2.3.1) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ เป้าหมายแปลงใหญ่ปลากระพงขาว กลุ่ม เกษตรกรนางตะเคียน 34 ราย พื้นที่ 242.05 ไร่ และแปลงใหญ่ปลาช่อน กลุ่มเกษตรกรแพรวพราหมแดง 15 ราย 331 ไร่ การพัฒนางานด้านการเกษตรสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร มีการบริหารจัดการ ร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน และเพื่อให้เกษตรกรสามารถ ลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐานภายใต้การบูรณาการของ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

2.3.2) โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าประมง เป้าหมาย 3 ศูนย์หลัก 18 เครือข่าย (ปีงบประมาณ 2563) ผลสำเร็จที่สำคัญ ศพก.เลี้ยงปูทะเล ของนายธีระ ดอกไม้จีน และศพก.เกษตร ผสมผสาน ของนายสุชล สุขเกษม การพัฒนางานด้านการเกษตรเป็นศูนย์เรียนรู้และศูนย์กลางในการถ่ายทอด เทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการและการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ และเป็นกลไกในการบูรณาการของหน่วยงานในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

2.3.3) โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านประมง เป้าหมายจุดเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ 1 จุด ผลสำเร็จ ที่สำคัญ จุดเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ของนายจิรวัฒน์ ศิริชนะ ตำบลวัดประดู่ การพัฒนางานด้านการเกษตรเพื่อให้

เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นสามารถลดรายจ่ายในครัวเรือน และมีรายได้เสริม ขยายผลการพัฒนาการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ไปสู่ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3

2.4) ด้านชลประทาน : การจัดการทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม ผลสำเร็จที่สำคัญ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม

3.2 งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base)

1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 1,571,850 บาท ผลการเบิกจ่าย 364,950 บาท คิดเป็นร้อยละ 23 เป็นงบดำเนินงาน 1,571,850 บาท จำแนกเป็น

2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตามพืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่ม/สหกรณ์ ชลประทาน)

2.1) ด้านพืช โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรจังหวัดสมุทรสงคราม งบประมาณ 597,300 บาท เป้าหมาย อบรมให้ความรู้เกษตรกร จำนวน 755 คน ผลสำเร็จที่สำคัญ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการผลิตพืชปลอดภัยและได้มาตรฐาน

2.2) ด้านประมง

2.2.1) โครงการ แก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของปลาหมอสีคางดำที่ส่งผลกระทบต่อผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติจังหวัดสมุทรสงคราม งบประมาณ 302,000 บาท เป้าหมาย พื้นที่อำเภออัมพวา และอำเภอเมืองฯ ผลสำเร็จที่สำคัญ ลดปริมาณปลาหมอสีคางดำ ในแหล่งน้ำธรรมชาติ

2.2.2) โครงการ พัฒนาศักยภาพองค์กรชุมชนประมงท้องถิ่นเพื่อการฟื้นฟูทรัพยากรประมงชายฝั่งอย่างยั่งยืน งบประมาณ 38,950 บาท เป้าหมาย พื้นที่ตำบลบางแก้ว ตำบลคลองโคน ผลสำเร็จที่สำคัญ เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า

2.2.3) โครงการ เสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารประมงในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 งบประมาณ 633,600 บาท เป้าหมาย จัดทำแพชังเชือกสำหรับแหล่งอาหารสัตว์น้ำ จำนวน 3 แห่ง ผลสำเร็จที่สำคัญ เสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนประมงท้องถิ่น จัดทำแพชังเชือกสำหรับแหล่งอาหารสัตว์น้ำ เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ จัดทำแนวการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในทะเล (หอยทะเล)

3.3 งบประมาณแผนงานบูรณาการการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่มีการดำเนินงานโครงการตามแผนงานบูรณาการการพัฒนาพื้นที่ระดับภาคในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

4. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Agenda) (สรุปโดยย่อ)

4.1 โครงการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

1) งบประมาณรวม 200,000 บาท ผลการเบิกจ่าย 167,239 บาท คิดเป็นร้อยละ 83.62

2) เป้าหมาย ปริมาณความจุน้ำในเขื่อนศรีนครินทร์ ความจุสูงสุด 17,745 ล้าน ลบ.ม. ปัจจุบันมีปริมาณน้ำกักเก็บ จำนวน 14,291 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 81 มีปริมาณน้ำใช้การ 4,026 ล้าน ลบ.ม. และปริมาณความจุน้ำในเขื่อนวชิราลงกรณ์ ความจุสูงสุด 8,860 ล้าน ลบ.ม. ปัจจุบันมีปริมาณน้ำกักเก็บ จำนวน 6,175 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 70 มีปริมาณน้ำใช้การ 3,163 ล้าน ลบ.ม. รวมทั้งสองเขื่อนมีปริมาณน้ำใช้การ 7,189 ล้าน ลบ.ม.

แผนจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2562/63 (ม.ค.-มิ.ย.63) จำนวน 5,700 ล้าน ลบ.ม. ร้อยละ 56 ของปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อการอุปโภค-บริโภค 460 ล้าน ลบ.ม. เพื่อรักษาระบบนิเวศ 1,560 ล้าน ลบ.ม. เพื่อทำการเกษตรในฤดูแล้ง 3,180 ล้าน ลบ.ม. และผันช่วยลุ่มน้ำเจ้าพระยา 500 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภค-บริโภคและรักษาระบบนิเวศ สนับสนุนไม้ผลที่ปลูกไว้เดิมแล้วเท่านั้น และสนับสนุนการปลูกพืชไร่พืชผักหรือพืชใช้น้ำน้อยในช่วงฤดูแล้ง ปี 2562/63 และจัดสรรน้ำสำรองช่วงต้นฤดูฝน ปี 2563 (ก.ค.-ธ.ค.63) จำนวน 4,400 ล้าน ลบ.ม.

4.2 ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อย

โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่

1) งบประมาณรวม 73,960 บาท ผลการเบิกจ่าย 6,460 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.73

2) เป้าหมาย 180 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ได้ดำเนินโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยมีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ รวม ๑๘๐ ราย ปี ๒๕๖๓ ไม่มีการรับสมัครรายใหม่ ผลการประเมินและคัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ (๕ ไร่ ๓ งาน ๓ ไร่ ๓ งาน) ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๒ ที่มีความพร้อมสามารถเป็นจุดเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๗ กลุ่ม ในพื้นที่ ๗ ตำบล

โครงการเกษตรอินทรีย์

1) งบประมาณรวม 121,700 บาท ผลการเบิกจ่าย 15,940 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.10

2) เป้าหมายรวม 1 ชนิดสินค้า ผลสำเร็จที่สำคัญ ชนิดพืชเห็ด นายบุญรัตน์ ลิ้มไพบูลย์ ที่ตั้งแปลง หมู่ที่ ๔ ตำบลดอนมะโนรา อำเภอบางคนที พื้นที่ ๑ ไร่ ชนิดพืช เห็ด (เห็ดโคนญี่ปุ่น เห็ดหูหนูขาว เห็ดเป๋าฮื้อ เห็ดยามาบูตาเกะ เห็ดนางฟ้าภูฐาน และเห็ดหลินจือ)

โครงการการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP)

1) งบประมาณรวม 750,184 บาท ผลการเบิกจ่าย 217,296 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.97

2) เป้าหมาย GAP มีอายุ 633 แปลง ผลสำเร็จที่สำคัญ การตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช (GAP) ตรวจต่ออายุ จำนวน 11 แปลง ตรวจแปลงที่ยังไม่ได้รับรอง 71 แปลง ชนิดพืชที่ได้รับการรับรอง ส้มโอ 265 แปลง พื้นที่ 845.20 ไร่ มะพร้าวผล 150 แปลง พื้นที่ 920.27 ไร่ มะพร้าวอ่อน 56 แปลง พื้นที่ 371.71 ไร่ ลิ้นจี่ 80 แปลง พื้นที่ 275.49 ไร่ พืชชนิดอื่นๆ 82 แปลง พื้นที่ 74.71 ไร่

4.3 ใช้ระบบตลาดนำการผลิต

โครงการพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

1) งบประมาณรวม 318,800 บาท ผลการเบิกจ่าย 35,997 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.29

2) เป้าหมายรวม 60 ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ การพัฒนาเกษตรกรจากการวิเคราะห์ศักยภาพแผนการผลิตแต่ละบุคคล ข้อมูลเกษตรกร Smart Farmer และ Young Smart Farmer ของจังหวัดสมุทรสงคราม แบ่งเป็น ด้านพืช 1,790 ราย ประมง 775 ราย ปศุสัตว์ 192 ราย พัฒนาที่ดิน 35 ราย สหกรณ์ 2 ราย และตรวจบัญชี 2 ราย การพัฒนาเกษตรกรให้ยกระดับเป็นเกษตรกรปรารถมีศักยภาพทั้งทางด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด สนง. เกษตรจังหวัด ฯ จัดเวทีวิเคราะห์ศักยภาพ และจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล IFPP จำนวน ๖๐ ราย ดำเนินการอำเภอละ ๒๐ ราย

1) งบประมาณรวม 13,550 บาท ผลการเบิกจ่าย 375 บาท คิดเป็นร้อยละ 1

2) เป้าหมาย 1 แห่ง ผลสำเร็จที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๒ สหกรณ์การเกษตรบางคนที่ จำกัด ได้รับการสนับสนุน งบประมาณก่อสร้างอาคารตลาดสินค้าเกษตร จากการส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน ๑,๖๒๓,๐๐๐ บาท สหกรณ์สมทบ จำนวน ๗๘๔,๔๐๐ บาท รวมค่าก่อสร้าง ๒,๔๐๘,๐๐๐ บาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกและบุคคลทั่วไป มีช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพิ่มมากขึ้นโดยผลการจำหน่ายสินค้า ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๒- ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ เป็นเงินจำนวน ๙๑,๙๘๗ บาท

สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม ได้ดำเนินโครงการตลาดเกษตรกร จัดให้มีการจำหน่ายสินค้าเกษตรเป็นประจำทุกวันอังคาร และทุกเช้าวันศุกร์ บริเวณสระน้ำข้างศาลากลางจังหวัดสมุทรสงคราม เนื่องจากเป็นผลผลิตที่เกษตรกรนำมาจำหน่ายเอง ราคาไม่แพง จึงเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

โครงการแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

เป้าหมายรวม พื้นที่ส่งเสริมการปลูกข้าว 2,168 ไร่ ผลสำเร็จที่สำคัญ การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ตามที่ดัดแปลง ปี 2562/2563 รอบที่ 1 อำเภออัมพวา มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนจำนวน 127 ครัวเรือน พื้นที่ 2,266.63 ไร่ เกษตรกรผู้ผลิตข้าว มีการรวมกลุ่มผลิตข้าว GAP และรับซื้อข้าว GAP ในพื้นที่ผลิตเป็นข้าวสารบรรจุถุงจำหน่ายโดยโรงสีข้าวชุมชน

4.4 ลดต้นทุนการผลิต

ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

- 1) งบประมาณรวม 2,218,001 บาท ผลการเบิกจ่าย 107,001 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.82
- 2) เป้าหมายรวม 14 แปลง ผลสำเร็จที่สำคัญ โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๒๐ แปลง ดำเนินการ แปลงละ ๓ ปี โดยแปลงใหญ่ที่ดำเนินการในปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐ จำนวน ๖ แปลง ดำเนินการขับเคลื่อนและดำเนินการตามแนวทางโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ แปลงใหญ่ด้านพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดฯ ได้รับงบประมาณในการดำเนินงาน จำนวน ๘ แปลง โดยจะมีการดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกแปลงใหญ่ แปลงละ ๓๐ ราย แปลงใหญ่ด้านประมง สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ ให้มีการบริหารจัดการระบบการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำของเกษตรกรและลดต้นทุนการผลิต สามารถยกระดับมาตรฐานฟาร์มในการเข้าสู่มาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (GAP) จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงผลผลิตสู่ตลาด เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน

4.5 การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน

โครงการการจัดระเบียบประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน รัฐบาลโดยกรมประมง ได้จัดทำโครงการนำเรือประมงออกนอกระบบเพื่อการจัดการทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากการแก้ไขปัญหาของรัฐในการแก้ไขปัญหา IUU ปี ๒๕๕๘ (การทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม) ซึ่งหลังจากนำเรือออกนอกระบบ (ด้วยการทำลายเรือ) แล้วจะได้รับเงินชดเชยตามที่ภาครัฐกำหนด มีเรือประมงที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการชุดต่างๆ จำนวน ๓๐๕ ลำ เงินชดเชย ๗๖๔,๕๕๔,๑๐๐ บาท จังหวัดสมุทรสงครามมีเรือประมงที่ได้ดำเนินการออกนอกระบบเรียบร้อยแล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔๑ ลำ วงเงิน ๙๔,๕๕๔,๑๐๐ บาท และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป้าหมายจำนวน ๕ ลำ (ยังไม่ทราบงบประมาณ)

4.6 การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร

การแก้ไขปัญหาหนี้สิน จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหนี้สินจากกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน จำนวน 96 ราย

7.7 จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร

โครงการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 2,900 ฟาร์ม ผู้เลี้ยงสัตว์ 2,700 ราย ผู้ปลูกพืช 10,000 ราย

7.8 โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

- 1) งบประมาณรวม 715,040 บาท ผลการเบิกจ่าย 209,285 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.27

2) เป้าหมาย 3 ศูนย์หลัก 21 ศูนย์เครือข่าย ผลสำเร็จที่สำคัญ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองสมุทรสงคราม เป้าหมาย ๓๐ ราย มีหลักสูตรบังคับ ๓ หลักสูตร ได้แก่ ทฤษฎีใหม่ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรผสมผสาน หลักสูตรหลัก ๓ หลักสูตร คือการอบรมเกษตรกรเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP การตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต และหลักสูตรเสริม คือการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล IFPP และแผนธุรกิจกลุ่ม

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภออัมพวา เป้าหมาย ๓๐ ราย มีหลักสูตรบังคับ ๒ หลักสูตร คือวิชาเศรษฐกิจพอเพียง/ทฤษฎีใหม่ และวิชาการทำบัญชีต้นทุน หลักสูตรหลัก ๖ หลักสูตร คือ วิชาการดูแล การใส่ปุ๋ย การให้น้ำ การขึ้นเลน ในช่วงล้นจี่ออกดอกถึงเก็บเกี่ยว อย่างถูกวิธี วิชาการตรวจวิเคราะห์ดิน วิชาการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน วิชาการผลิตสารชีวภัณฑ์ วิชาการโรคพืชและวิธีการป้องกัน วิชาการตัดแต่งกิ่ง หลักสูตรเสริม ๒ หลักสูตร คือวิชาเพิ่มมูลค่าผลผลิตและการเพาะเลี้ยงชันโรง

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอบางคนที เป้าหมาย ๓๐ ราย มีหลักสูตรบังคับ ๒ หลักสูตร คือวิชาเศรษฐกิจพอเพียง/ทฤษฎีใหม่ และวิชาการทำบัญชีต้นทุน หลักสูตรหลัก ๕ หลักสูตร คือ วิชาการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน IPM การเตรียมความพร้อมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มโอ วิชาการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน วิชาการผลิตและการขยายเชื้อจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง วิชาการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP และวิชาการผลิตสารชีวภัณฑ์ หลักสูตรเสริม ๒ หลักสูตร คือ วิชาการเพิ่มมูลค่าผลผลิตส้มโอ และวิชาการเลี้ยงชันโรง

5. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

(เช่น สินค้าเกษตร พาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์ ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน)

5.1 สินค้าเกษตร (ประมาณการช่วงเดือน มกราคม – ธันวาคม 2563)

ข้าวนาปี	เนื้อที่เพาะปลูก	2,200 ไร่	ปริมาณผลผลิตรวม	1,400 ตัน (636 กก./ไร่/ปี)
ข้าวนาปรัง	เนื้อที่เพาะปลูก	2,050 ไร่	ปริมาณผลผลิตรวม	1,372 ตัน (669 กก./ไร่/ปี)
มะพร้าวผล	เนื้อที่เพาะปลูก	47,190 ไร่	ปริมาณผลผลิตรวม	70,700 ตัน (1,498 กก./ไร่/ปี)
มะพร้าวอ่อน	เนื้อที่เพาะปลูก	10,407 ไร่	ปริมาณผลผลิตรวม	15,939 ตัน (1,532 กก./ไร่/ปี)
มะพร้าวตาล (น้ำตาลใส)	เนื้อที่เพาะปลูก	12,964 ไร่	ปริมาณผลผลิตรวม	181,217 ตัน (1,3978 กก./ไร่/ปี)
ส้มโอ	เนื้อที่เพาะปลูก	13,395 ไร่	ปริมาณผลผลิตรวม	15,225 ตัน (1,137 กก./ไร่/ปี)
ลิ้นจี่	เนื้อที่เพาะปลูก	5,394 ไร่	ปริมาณผลผลิตรวม	1,417 ตัน (263 กก./ไร่/ปี)

5.2 พาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์

- พาร์มไก่ไข่ จำนวน 1 พาร์ม
- พาร์มโคเนื้อ จำนวน 1 พาร์ม
- พาร์มผึ้ง จำนวน 1 พาร์ม

5.3 ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน

- การสุ่มตรวจนมโรงเรียน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 150 แห่ง ใน 1 ภาคเรียน ไม่พบปัญหาคุณภาพนม

6. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

6.1 พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง/อุทกภัย (ล่อแหลมและเปราะบาง)

6.1.1 ภัยแล้ง จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่มีพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง และไม่มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยแล้ง) ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสงคราม ในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ได้ดำเนินการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง ปี 2562/63 และขอความร่วมมือหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสมุทรสงคราม ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนให้เกษตรกรในพื้นที่ทราบ รวมทั้งติดตามสถานการณ์ประเมินความเสี่ยงและแนวโน้มของสถานการณ์ เพื่อเตรียมการให้ความช่วยเหลือ บรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่อาจได้รับผลกระทบดังกล่าว

ปัจจุบันยังไม่พบเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากแม่น้ำแม่กลองที่ไหลผ่าน 3 อำเภอ และยังมีคลองสาขามากกว่า 300 คลอง แยกจากแม่น้ำแม่กลองกระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ จึงมีแหล่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตรอย่างเพียงพอ

แต่อย่างไรก็ตาม จังหวัดสมุทรสงครามมีสถานการณ์ด้านการรักษาระบบนิเวศน์เนื่องจากน้ำเค็มรุกพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งจังหวัดได้พร่องน้ำจากเขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนวชิราลงกรณ์ ตามแผนการจัดสรรน้ำของโครงการชลประทานจังหวัดเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมีจุดวัดความเค็ม 4 จุด (เกณฑ์ค่าความเค็มปกติต้องไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร) ได้แก่

1) อ.เมืองสมุทรสงคราม หน้าวัดเพชรสมุทรวรวิหาร ค่าความเค็ม 5.95 – 23.74 กรัม/ลิตร ซึ่งเกินค่ามาตรฐาน เนื่องจากบริเวณดังกล่าวอยู่ใกล้ปากอ่าวทะเล เกษตรกรได้ดำเนินการใช้น้ำชะล้างเกลือจากดินที่ถูกน้ำเค็มท่วมถึง เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินด้วยการใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม และมีระบบการเปิด – ปิดประตู น้ำจึงไม่ได้รับผลกระทบ

2) อ.อัมพวา ค่าความเค็ม 0.29 – 10.48 กรัม/ลิตร โดยจะมีช่วงเกินมาตรฐานเมื่อน้ำทะเลหนุน ซึ่งเกษตรกรไม่ได้รับผลกระทบ เนื่องจากช่วงเวลาน้ำขึ้นเป็นระยะสั้น ๆ ได้รับการจ่ายน้ำจากโครงการชลประทานจังหวัดช่วยผลักดันน้ำเค็ม และระบบการเปิด – ปิดประตูน้ำ

3) อ.บางคนที ค่าความเค็ม 0.16 – 0.63 กรัม/ลิตร ไม่เกินค่ามาตรฐาน

4) ปากคลองดำเนิน ค่าความเค็ม 0.13 – 0.24 กรัม/ลิตร ไม่เกินค่ามาตรฐาน

ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสงคราม ได้กำชับให้โครงการชลประทานจังหวัดสมุทรสงคราม รายงานควบคุมสถานการณ์ค่าความเค็มของแม่น้ำแม่กลอง และการจัดสรรน้ำเป็นประจำทุกวันตอนเช้าจนถึงเดือนมิถุนายน 2563 หรือจนกว่าจะสิ้นสุดสถานการณ์

สำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำที่ส่งผลเสียขาดแคลนน้ำ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ มะพร้าว ส้มโอ และลิ้นจี่ ซึ่งปัจจุบันยังไม่พบพื้นที่การเกิดสถานการณ์ดังกล่าว เนื่องจากโครงการชลประทานจังหวัดสมุทรสงครามได้มีการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่การปลูกไม้ผล แต่พบว่ามีสถานการณ์เฝ้าระวังน้ำเค็มรุกพื้นที่เกษตรกรรม ได้แก่ ส้มโอ ลิ้นจี่ กล้วย มะนาว ฝรั่ง ชมพู่ มะม่วง และอื่นๆ รวมพื้นที่ปลูกทั้งหมด จำนวน ๒๕,๕๓๒ ไร่ พื้นที่เฝ้าระวัง จำนวน ๙,๕๐๖ ไร่ โดยมีมาตรการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

๑. มาตรการระยะสั้น

๑.๑ เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินด้วยการใส่ปุ๋ยที่เหมาะสม

๑.๒ ใช้น้ำชะล้างเกลือจากดินที่ถูกน้ำเค็มท่วมถึง

๑.๓ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ระบบการปล่อยน้ำของกรมชลประทาน

๑.๔ ให้ความรู้เรื่องการจัดการสวนในฤดูแล้ง

๒. มาตรการระยะยาว

๒.๑ การจัดการสวนโดยการกักเก็บน้ำจัดไว้ใช้

๒.๒ เน้นให้เกษตรกรปลูกพืชที่เหมาะสมและทนทานต่อสภาพพื้นที่น้ำเค็ม

๒.๓ ประสานงานระบบการเปิด – ปิดประตูน้ำ

6.1.2 สถานการณ์เฝ้าเศษซากพืชหรือวัชพืชและวัสดุการเกษตร

1) ด้านการบริหารจัดการ มีการประชุมวางแผนการปฏิบัติงานฝ่ายกลไก CoO/OT จำนวน 1 ครั้ง ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร/ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน จำนวน 6 ศูนย์ และมีหน่วยงานภาคราชการร่วมบูรณาการ จำนวน 17 หน่วยงาน

2) ด้านการสร้างการรับรู้ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ มีการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้/ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับชุมชน จำนวน 46 ครั้ง 40 ชุมชน 1,159 ราย

3) การดำเนินการเชิงพื้นที่ มีการส่งเสริมการไถกลบตอซังหรือการใช้สารถ่อยสลาย จำนวน 138 แห่ง 3,008 ไร่ ผลิตปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยพืชสด จำนวน 26 แห่ง น้ำหนัก 26,000 กิโลกรัม ผลิตอาหารสัตว์/อัดฟางก้อน จำนวน 88 แห่ง 14,285 ก้อน น้ำหนัก 500,000 กิโลกรัม ผลิตวัสดุปลูก จำนวน 3 แห่ง น้ำหนัก 650 กิโลกรัม

6.2 ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญ

1) หนอนหัวดำมะพร้าว พบการระบาด จำนวน ๙๐ ไร่ การแก้ไข: ส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยใช้วิธีผสมผสาน โดยเน้นทำความสะอาดสวนให้สะอาด ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์โรคและแมลง ปล่อยแตนเบียนบราคอน แตนเบียนไข่ทริโคแกรมมา และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ โดยได้มีการปล่อยแตนเบียนบราคอน กำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว ๑๐๐ บอล จำนวน ๒ ครั้ง เกษตรกรจำนวน ๑๐ ราย

2) แมลงดำหนามมะพร้าว พบการระบาด จำนวน ๖๙ ไร่ การแก้ไข: มีการส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยใช้วิธีผสมผสาน โดยทำความสะอาดสวน ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์โรคและแมลง ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ

3) ดั้วแรดมะพร้าว พบการระบาด จำนวน ๑๒๙ ไร่ การแก้ไข: ส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยใช้วิธีผสมผสาน โดยเน้นทำความสะอาดสวนให้สะอาด ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ดั้วแรดมะพร้าว ใช้ฟีโรโมนดั้วแรดล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย และใช้เชื้อราเมธาไรเซียมในกองปุ๋ยล่อดั้วแรดมะพร้าว เพื่อกำจัดระยะหนอน

6.3 การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

- ไม่มีสถานการณ์ภัยพิบัติในพื้นที่

7. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข (หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในจังหวัดสมุทรสงคราม)

-ไม่มี-

8. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง (ระบบการบริหารงานภายในจังหวัด/การบริหารงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์/บุคลากร/ข้อจำกัดด้านสภาพพื้นที่และสังคมวัฒนธรรม)

-ไม่มี-

.....

ข้อมูลความก้าวหน้า
การช่วยเหลือเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามนโยบายของรัฐบาล
พื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม

.....

จังหวัดสมุทรสงคราม โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ดำเนินงานโครงการประกันรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตรต่างๆ ที่ประสบปัญหาาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ และโครงการตามนโยบายรัฐบาลอื่นๆ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. โครงการสนับสนุนต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓
เกษตรกรที่ได้รับการชดเชยจำนวน ๑๘๓ ราย เป็นเงิน ๑,๒๙๗,๒๕๐ บาท
๒. โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๒/๖๓
เกษตรกรที่ได้รับการชดเชยจำนวน ๓๓ ราย เป็นเงิน ๓๑๐,๐๖๕.๖๐ บาท
๓. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ปี ๒๕๖๒/๖๓
เกษตรกรที่ได้รับการชดเชยจำนวน ๗๑ ราย เป็นเงิน ๖๔๙,๑๔๑.๔๑ บาท
๔. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๒/๖๓
เกษตรกรที่ได้รับการชดเชยจำนวน ๑๔๐ ราย เป็นเงิน ๓,๕๕๐,๕๔๖.๕๙ บาท
๕. โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว ปี ๒๕๖๒/๖๓
เกษตรกรที่ได้รับการชดเชยจำนวน ๑๘๕ ราย เป็นเงิน ๑,๒๗๐,๖๒๕ บาท

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓
ที่มา: ธนาคาร ธ.ก.ส. สาขาสมุทรสงคราม
หน่วยงานจัดทำรายงาน สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสมุทรสงคราม